

PLANA DE JOVENTUTS D'ESQUERRA

ASPECTES

per J. CASTANYS I TORRENT

Dotzè aniversari de la mort d'Angel Guimerà

Angel Guimerà, és la primera figura contemporània de la nostra dramaturgia i poesia. I podem dir més; la primera figura del Teatre espanyol, car amb tot i que llurs obres són conegudes fora de Catalunya per les traduccions que d'elles n'han fet plomes ibèriques, els originals del nostre autor han triomfat igualment entre els sentiments d'altres regions. Millor dit, el poble, les multituds, els públics d'altres regions, s'han identificat totalment amb l'esperit dels originals d'Angel Guimerà. Es, per tant, un nom que de la mateixa manera glorifica la nostra terra com totes aquelles que han tingut el goig de fruit les belleses de les obres del Mestre: «Mar i Cel», «Terra Baixa», «L'ànima morta», «La festa del blat», i moltes altres, que han assolit l'honor de passejar-se traduïdes a l'italià, el francès i a l'anglès, pels escenaris europeus i americans. A Nova York, «Terra Baixa» obtingué un èxit clamorós.

Quan Guimerà ens corprenia amb les robustes tragèdies «Gala Plàcida», «Judith de Welp», «El fill del rei», «Rei i monjo», entre altres, l'anomenaven el Shakespeare català; i de la tragèdia, que francament sentia més que cap altre gènere, passà al drama passional i de costums rurals: En «Pòlvora», «Maria Rosa», «La filla del Mar», «Mossèn Janot»... En aquest entremig, volgué demostrar que sabia ajuntar-ho tot, inclús l'humorisme: «La Sala d'espera» i «La Baldirona»; i ens sorprengué amb la llegenda dramàtica «Les monges de Sant Amant». Seguí amb l'obra bíblica «Jesús de Nazareth». S'endinzà en el gènere patriòtic: «L'ànima és meva» i «Joan Dalla»; i acabà amb l'observació social: «Alta Banca».

Un veritable geni, quin esperit estén ses ales gegantines damunt del nostre poble, deixant-li sentir com el gemec d'una arpa, el corprenedor Cant de la Raça.

* * *

Angel Guimerà, morí en un temps d'oprobri, de vergonya, de crim, de crisi de ciutadania. Morí deixant la nostra terra coberta pel llot de la dictadura estúpida d'Alfons XIII, aquell pobre rei que a Catalunya es vanava d'ésser descendent de Felip V.

Avui és el dotzè aniversari republicà de la seva mort. Que el poguem recordar molts anys, sempre amb República. Així l'aniversari tindrà una emoció més profunda, més entraniable, car tota la seva obra fa olor de llibertat.

Estimava els obrers, els infants, els pobres, els oprimits. I estimava, per damunt de tot, Catalunya, que fou el més gran amor de la seva vida. En morir, el seu cos fou cobert amb la nostra bandera, barrada d'or i de sang.

Els conservadors a tot arreu les erren

El conservadurisme és igual a tot arreu. En aquests moments revoltats, moments de prova, de visió clara, d'esperit audaciós, de tremp d'ànima, no és pas l'hora dels conservadors carregats de por i, sobretot, carregats d'interessos que els fan feixucs de moviments i d'intel·ligència. Ells prou afirmen que aquests interessos són sagrats, però per a consagrar-los confien més en la policia que en l'encens. Els conservadors anglesos han fallat en el plet que creà Itàlia a la Societat de Nacions amb l'atac a Abissínia.

Nosaltres, els esquerrans joves peninsulars, de tant en tant miràvem amb il·lusió el conservadurisme anglès i el retrèiem com a exemple, perquè els conservadors espanyols són la cosa més tronada i barroera que corre per aquests móns (tan tronada, que fins la Lliga sembla modèlica.) Però els conservadors anglesos han fet sofrir a la seva pàtria el més gran fracàs que ha tingut en els darrers segles. Fracàs que pagarà car, doncs en minvar-li el prestigi l'aboca a hores angoixoses i que comporten hores angoixoses per a tot el món. De «gran traïció», de «gran desfeta», de «gran inèpcia», etc., etc., és considerada pels altres partits anglesos l'obra del Govern a la Societat de Nacions.

Es l'hora dels governs que obrin rectament i depressa; els conservadors han d'avenir-se a sacrificar aquests interessos sagrats i esperar els nous interessos que crearà la Revolució. Ara, arreu, és l'hora de la Revolució, no de la Conservació.

El Govern té la paraula. Actuar enèrgicament, pel bé de la República.

Perdigonades

Les truculències del Dever

El Dever, la setmana passada, com gairebé sempre que pot, servia una truculent informació als seus lectors. Semblava realment la Traca dels catòlics d'Olot, no el portantveu d'un sector que inspiri la seva conducta i el seu cor en les dolces paraules de l'Evangelí. Llegiu, sinó, aquella informació tendenciosa, més que tendenciosa, grollerament falsa que insereix el seràfic setmanari, sobre Hongria.

Ara que ja ho ha dit tot contra Rússia, s'esbrava i llença el fang de la seva erudició periodística sobre Hongria, sobre Bela Kun, el *carnisser roig*, com joiosament l'anomena El Dever, en diu certament els més horripilants penjaments.

Però quan malparlaran del *carnisser negre* que tantes filigranes ha realitzat a Itàlia i recentment a Etiòpia?

Es que ho prohibeix el seu màxim còmplice de la Ciutat del Vaticà?

No sabia dir res El Dever de la denigrant estossinada que en el mes de juny de l'any passat manà realitzar Hitler a Alemanya? No sabia dir dels actuals campaments de Concentració nazis on són brutalment atropellats, vexats i aniquilats per la fam i altres refinats turments més de tres-cents mil ciutadans alemanys que no volen pensar ni creure que Hitler pugui salvar la seva Pàtria.

Ja veu el seràfic setmanari d'acció catòlica si en tindria de fonts d'informació i sense haver-se d'abeurar en les brutes i fangoses aigües de la calúmia i la mentida. Les passions enterboleixen l'ànima i són males conselleres.

Republicans de cartó

Els republicans de cartó que van per aquests móns, i que s'esveren d'actuar per temor als perills i que prefereixen primer una República dretana que un règim completament socialista o comunista, estem evidentment d'acord que abans de tenir republicans d'aquesta mena, desitjaríem sincerament que es separessin de totes les organitzacions republicanes. No volem mitges tintes.

Calçats PRAT

Plaça de la República.

OLOT